

«روش تصحیح دیکته»

ضمن ادای احترام وبا توجه به مبحث فراموشی در انسان ، گاهها مشاهده شده که همکاران با سابقه بالا به مواردی در تصحیح دیکته فارسی توجه لازم را مبذول نمی دارند واز طرفی بعضی از همکاران گرامی که جدیدا به جمع خانواده فرهنگیان پیوسته اند ، لازم است دقت بیشتری در روش تصحیح املا مبذول دارند .

لذا بر آن شدیم تا روش تصحیح املا را به طور کاملا خلاصه و کاربردی یادآوری نماییم واز این طریق معلمین عزیز وزحمتکش را تا حدودی یاری کنیم.

پایه اول:

- ۱- کم یا زیاد گذاشتن علامت (-) روی حرف (آ) نیم غلط ودر تمام دیکته یک غلط محسوب میشود.
- ۲- کم یا زیاد گذاشتن نقطه یا بالا وپایین گذاشتن نقطه در صورتی که حرفی با حرف دیگر اشتباه شود ، برای هر حرف نیم غلط ودر تمام دیکته برای هر حرف یک بار غلط محسوب می گردد.(در حروف ش،ژ،چ،اگر یک نقطه کم بگذارند غلط محسوب نمی گردد چون شکل کلمه عوض نمی شود.
- ۳- کم یا زیاد گذاشتن دندانها یک غلط است ولی برای حروف تکراری فقط یک بار غلط گرفته می شود.
- ۴- حروف (ب تا کید،ن نفی) که باید به فعل بچسبند اگر جداگانه نوشته شوند نیم غلط ودر تمام دیکته یک غلط محسوب میشود.به عنوان مثال اگر به جای کلمات (برود،نرود) نوشته شود(به رود ،نه رود)
- ۵- کم یا زیاد نوشتن سرکج نیم غلط و در کل یک غلط به حساب میاید.
- ۶- نوشتن یک کلمه ،یک غلط واز قلم انداختن حروف ربط ،اضافه وضمیر مانند(با،در،از،او)در تمام دیکته نیم غلط برای هر حرف محسوب میشود.
- ۷- کم یا زیاد گذاشتن تشدید نیم غلط ودر تمام دیکته یک غلط گرفته میشود.
- ۸- کم یا زیاد نوشتن یک حرف در کلمه یک غلط ،ولی در کلمات تکراری برای بار دوم غلط محسوب نمی گردد.
- ۹- نوشتن یای میانجی در کلماتی مانند (خانه ی) نیم غلط ودر تمام دیکته یک غلط محسوب میشود .
- ۱۰-نچسباندن حروفی که به هم میچسبند فی المثل به این شکل (گف تند) به جای (گفتند)در یک کلمه نیم غلط ودر کل دیکته یک غلط محسوب میگردد.
- ۱۱- غلط نوشتن شکل حرف مثلا(صا به جای ط) نیم غلط محسوب میگردد.
- ۱۲- اگر به جای کسره اضافه - حرف(ه) ویا بالعکس نوشته شود یک غلط ودر سراسر دیکته برای مورد اول یک غلط وبرای عکس آن نیز یک غلط محسوب می شود.
- ۱۳- تکراری نوشتن یک کلمه غلط به حساب نمی اید.
- ۱۴- جا به جایی کلمات در جمله غلط نیست.
- ۱۵- نوشتن کلماتی مانند (رفتند) به صورت (رفتن) وبا العکس در کل دیکته یک غلط محسوب میشود.

پایه های دوم تا پنجم:

- ۱- هر کلمه ای که یک یا چند حرف آن غلط نوشته شود یک غلط به حساب می اید.
- ۲- کلماتی که به هر دو صورت صحیح وغلط نوشته شوند ودست نخورده باقی بمانند یک غلط محسوب میشوند.
- ۳- کم یا زیاد نوشتن دندانها برای هر کدام از حروف (س،ش،ص،ض) ۰/۲۵ غلط محسوب میشود.

- ۴- کم یا زیاد گذاشتن دندان در سایر حروف در هر کلمه نیم غلط و در تمام دیکته دو غلط محسوب می شود.
- ۵- اگر به جای حرف (ک) حرف (گ) (و به جای (گ)، (ک) نوشته شود ۰/۲۵ غلط و در تمام دیکته یک غلط محسوب میشود.
- ۶- تشدید اضافه یا کم نیم غلط و در تمام دیکته یک غلط محسوب میشود.
- ۷- کلمات مرکب مانند (ستمگر، دانشگاه) اگر جدا نوشته شوند، هر یک ۰/۲۵ غلط و در سراسر دیکته نیم غلط محسوب میشود.
- ۸- اگر علامت (-) را نگذارند ۰/۲۵ غلط در تمام دیکته نیم غلط و اگر به جای تنوین حرف (ن) بنویسند یک غلط محسوب میشود و در تمام دیکته نیز یک غلط به حساب می آید.
- ۹- کم یا زیاد نوشتن نقطه ۰/۲۵ غلط و در سراسر دیکته یک غلط محسوب میشود.
- ۱۰- اگر قسمتی از دیکته جا افتاده باشد کلمات ساده و تکراری غلط گرفته نمیشوند ولی برای هر کلمه مشکل و غیر تکراری یک غلط در نظر گرفته میگیرند. چنانچه کلمه ای از قلم افتاده باشد اگر دارای اهمیت دیکته ای باشد یک غلط و اگر از کلمات عادی و غیر تکراری باشد نیم غلط و برای هر کدام از حروف ربط و اضافه، یکبار ۰/۲۵ غلط منظور میگردد.
- ۱۱- در کلماتی مانند حق، خط، اگر در حالت سکون تشدید نگذارند غلط نیست اما اگر به کلمه دیگر اضافه شوند مثل (حق رای) یا (خط زیبا) لازم است تشدید گذارده شود در غیر این صورت غلط محسوب میشود و در نمره گذاری از قاعده تشدید پیروی میگردد.
- ۱۲- در آخر کلماتی مانند انشاء، املاء اگر همزه گذاشته نشود غلط نیست.
- ۱۳- در پنج کلمه (به ، که ، مه ، کم ، بیش) علامت صفت تفضیلی و عالی (تر و ترین) باید چسبیده و متصل باشد مثل (بهتر، کهنتر، مهتر، کمتر، بیشتر) اگر جدا نوشته شود نیم غلط و در تمام دیکته یک غلط محسوب میگردد. اما اگر غیر از کلمات فوق در کلمات دیگر جدا بنویسند غلط نیست.
- ۱۴- در صورتی (و) معدوله از کلماتی نظیر (خواهر- استخوان) حذف شود یک غلط محسوب میگردد.
- ۱۵- (ها) ی جمع بهتر است چسبیده نوشته شود اما اگر جدا نوشته شود غلط نیست.
- ۱۶- کلماتی مثل (پاییز- پایین) که با دو (ی) نوشته میشوند اگر با همزه (ء) و (ی) نوشته شوند غلط نیست. مثل (پائیز- پائین) اما توصیه میشوند که حتما با دو (ی) نوشته شوند.
- ۱۷- اگر کسره اضافه - در آخر کلمات به صورت (ه) نوشته شوند و بالعکس نیم غلط و در سراسر دیکته یک غلط محسوب میشوند مثلا اگر (کتاب درس) به صورت (کتابه درس) یا (نامه) به صورت (نامه) نوشته شوند.
- ۱۸- غلط سمعی اگر در جمله معنی ندهد و کلمه بی ربط باشد یک غلط و اگر آن کلمه در جمله دارای معنی باشد نیم غلط محسوب میشود مثلا اگر به جای (قهرمان) (پهلوان) نوشته شود یا به جای (اختیار) (اعتبار) نیم غلط به حساب می آید.
- نکته:** دادن متن نوشته شده (فتو کپی) که دارای غلط املائی است مجاز نیست.
- متن املا کامل کردنی در آزمون های میان ترم دانش آموزان اشکال ندارد.

با استناد به: « آخرین ضابطه تصحیح املا نشریه شماره ۱۳۰ دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی»